

Estratègia d'Educació per al Desenvolupament 2017-2020

MISSIÓ

La Fundació Solidaritat UB es crea l'any 1996, per iniciativa de la Fundació Món-3 i de la Universitat de Barcelona, amb l'objectiu d'aplicar la política de cooperació universitària al desenvolupament, i d'aquesta manera promoure els drets humans i l'acció social des de la Universitat, en el marc de les accions de responsabilitat que té amb la societat.

Amb aquesta finalitat, la Fundació Solidaritat UB impulsa, empara i porta a terme diferents iniciatives destinades a ampliar i enfortir la cooperació al desenvolupament, especialment en l'àmbit de les relacions interuniversitàries.

La Fundació també promou els drets humans de diferents maneres: actuant sobre el terreny en col·laboració amb individus o institucions locals, creant instruments de divulgació -com l'Observatori Solidaritat- o treballant en l'educació per a la ciutadania global.

A més, organitza activitats per orientar la comunitat universitària cap al voluntariat social, de manera que contribueix a la seva formació humana global en els valors de solidaritat i compromís amb els altres.

VISIÓ

Educar en una societat diversa i plural, en un planeta limitat i cada vegada més globalitzat, requereix educar per a la ciutadania global. Això implica educar per al desenvolupament, per a la sostenibilitat, per a la pau i per als drets humans, i potenciar els aprenentatges que fan possible:

- La convivència
- El diàleg
- El respecte a la dignitat humana
- Una relació sostenible amb l'entorn
- L'acció contra tot tipus de violència: directa, simbòlica i/o estructural.
- Una percepció complexa de la realitat, que faciliti la percepció de les connexions entre vivència quotidiana i món global.

L'educació, com a generadora de la ciutadania global, ha de conduir a:

- Un canvi de mentalitat individual i col·lectiva que entengui la solidaritat com a corresponsabilitat.
- La construcció de valors en interacció amb altres persones, basats en el respecte a la dignitat humana, la justícia, la solidaritat i la llibertat.
- L'avanç cap a una ciutadania crítica, participativa, inclusiva i activa que faci de la democràcia un valor.
- Desenvolupar capacitats que permetin noves formes de vida i de relació més justes i sostenibles.
- Entendre els conflictes com a situacions inherents a les relacions per aprendre a reconèixer-los, acceptar-los i afrontar-los sense violència.

Aquesta educació per a la ciutadania global requereix un model pedagògic obert als diferents actors socials. La Fundació Solidaritat UB, com a ONG vinculada a una institució universitària de reconegut prestigi, vol contribuir significativament al reconeixement social de l'educació per a la ciutadania global i la cooperació al desenvolupament, establint ponts entre els àmbits formal, no formal i informal, i actuant en cadascun d'ells.

LÍNIES DE TREBALL 2017-2020

Els grans eixos de treball per a aquest període són:

- Universitat Oberta
- Promoció i defensa de la pau, els drets humans i la cultura democràtica
- Promoció de l'educació per a la ciutadania global en l'educació formal: Programa PAULA.
- Cooperació Descentralitzada al Desenvolupament. Internacionalització de la formació en desenvolupament sostenible, drets humans emergents i estratègies de diàleg multilateral

Les diferents actuacions busquen la incidència amb els següents grups meta:

- Comunitat Universitària: PAS, PDI i alumnat.
- Professorat de l'àmbit de l'educació formal
- Administracions públiques, titulars d'obligacions en la protecció dels drets humans.
- Entitats privades no lucratives i col·lectius ciutadans, titulars de responsabilitats en la protecció i defensa dels drets humans.
- Societat en general.

El treball en xarxa, tant presencial com en xarxes socials telemàtiques, caracteritza també les intervencions en aquest període.

Les iniciatives incorporaran de manera transversal l'enfocament de gènere i drets humans.

UNIVERSITAT OBERTA

- Promoció de la participació de la comunitat universitària en campanyes i associacions de protecció i defensa dels drets humans.
- Promoció de la relació entre la comunitat universitària i el seu entorn social.
- Promoció de la relació entre la Universitat i els barris de la ciutat de Barcelona i municipis del seu entorn.
- Suport i consolidació d'iniciatives de voluntariat.
- Promoció de l'agricultura social a través d'horts urbans i periurbans.
- Activitats de sensibilització i formació a la Universitat, en col·laboració amb el teixit associatiu i les administracions públiques.

PROMOCIÓ I DEFENSA DE LA PAU, ELS DRETS HUMANS I LA CULTURA DEMOCRÀTICA

- Promoció de la relació entre la cooperació per al desenvolupament, la pau i els drets humans.
- Potenciació dels moviments cívics de pau i drets humans.
- Manteniment d'una web especialitzada en vulneració de drets humans com a conseqüència de conflictes armats (coberts o encoberts), vinculada a la UB: Observatori Solidaritat.
- Impuls de programes formatius en relació a la cooperació internacional i els drets humans, presencial i en línia: cursos d'extensió universitària i postgraus.
- Observatori Europeu de Memòries. Recerca, debat i formació sobre les polítiques de memòria a la Unió Europea i al món.
- Programa universitari d'acollida a les persones refugiades i procedents de zones en conflicte. Sensibilització, formació i investigació sobre el dret d'asil.

PROMOCIÓ DE L'EDUCACIÓ PER A LA CIUTADANIA GLOBAL EN L'EDUCACIÓ FORMAL: PROGRAMA PAULA

Les actuacions en aquesta línia de treball s'articulen en el programa PAULA, posat en marxa el 2005 en col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Aquest programa centra les intervencions amb el professorat de les diferents etapes educatives, des d'Infantil a Educació de Persones Adultes, com a estratègia per potenciar la presència quotidiana de l'ED a les aules.

Les prioritats de treball en aquest període són:

- Manteniment d'un centre telemàtic de recursos pedagògics, especialitzat en ciutadania global, pau i drets humans: portalpaula.org.
- Participació en xarxes i iniciatives per a la integració curricular de l'educació per a la ciutadania global.
- Promoció del còmic com a eina didàctica per a l'ED.
- Interdependents, corresponsables: Promoció de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible com a recurs d'educació per a la ciutadania global.
- Premi de Recerca per a la Pau de la Universitat de Barcelona a treballs de recerca de Batxillerat que desenvolupin temàtiques vinculades a la ciutadania global.
- Promoció de la investigació formativa per a la ciutadania global: xarxes de suport a cada municipi (serveis públics i ONG), orientació de l'alumnat, formació del professorat, col·laboració amb administracions públiques, col·laboració de la comunitat universitària...
- Sistematització teòrica i avaluació d'experiències.
- Publicació de resultats en accés obert i permanent a través del Diposit Digital de la UB.
- Promoció i divulgació en xarxes socials i espais de referència de la internet educativa.

COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA. INTERNACIONALITZACIÓ DE LA FORMACIÓ EN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE, DRET HUMANS EMERGENTS I ESTRATÈGIES DE DIÀLEG MULTILATERAL

- Formació per a la consolidació del procés de pau a Colòmbia.
- Creació d'un màster de formació en administració pública al Marroc.
- Posada en marxa d'un màster sobre gestió de l'aigua a Costa d'Ivori, Benín i Camerun.
- Singularització de la intervenció universitària en la cooperació al desenvolupament. Alineament amb la declaració de Paris per augmentar el rigor i qualitat a la cooperació al desenvolupament.
- Promoció d'un grup d'estudis sobre cooperació descentralitzada: clúster sobre internacionalització i desenvolupament sostenible.
- Assistència tècnica en cooperació, educació per al desenvolupament i acció social a administracions públiques. Agència d'avaluació i assessorament en projectes de cooperació al desenvolupament.
- Suport als actors emergents en la cooperació al desenvolupament.